

[Hilmar Baunsgaard.]

ske og sociale udvikling, og vi agter ikke at fralægge os hverken byrder eller medansvar i gennemførelsen af de ændringer, som den økonomiske virkelighed tvinger os til. Vi vil imidlertid ikke være med til at opgive det sociale velfærdssamfund, som det har taget generationer at udvikle. Vi vil ikke være med til at vende tilbage til den fortid, hvor friheden også betød den stærkeres ret til at trykke den ned, der kun har lidt.

Ingen skal heller være i tvivl om det radikale venstres vilje til at rette sådanne skævheder, som industrisamfundets udvikling kan have medført eller vil medføre. Der er ingen principiel uoverensstemmelse mellem regeringens ønsker, som statsministeren udtrykte dem i sin tale forleden, og det radikale venstres ønsker på de sociale områder.

Uanset dette bliver vi, som alle, der ikke ønsker at køre af sporet, bliver det, nødt til at erkende, at øjeblikkets økonomiske vanskeligheder i betydelig grad tvinger os til tilbageholdenhed. Vi er enige med regeringen i ønsket om mulighed for en fremrykket førtidspensionering, både ud fra en mere principiel holdning og ud fra helt aktuelle beskæftigelsessynspunkter. Vi skal heller ikke på forhånd afvise drøftelser om ændringer i arbejdsløshedsunderstøttelserne, selv om vi ikke mener, at der på dette område generelt bør ske udvidelser. Jeg tror, det er klogt at erindre statsministerens ord om, at der er ting, man gerne ville, men som man i øjeblikket ikke kan. Jeg tror, det ikke mindst på dette område er klogt at sætte en streg under, at det kan vi ikke. Spørgsmålet er så, om det kunne være mere rimeligt ud fra en principiel betragtning. Heller ikke det er jeg alt for sikker på.

Men om begge de af statsministeren fremdragne områder gælder det – som det gælder på alle områder – at de aktuelle økonomiske vanskeligheder begrænser vor handlefrihed. Den økonomiske situation, stærkt understreget af vore valutaproblemer, er i det hele taget og vil være det i nogle år endnu en overordnet opgave.

En anden åbenbar vanskelighed for demokratiets funktionsduelighed er den appel til destruktive kræfter på arbejdsmarkedet, som gives af de tre socialistiske partier. Jeg vil gerne understrege statsministerens ord om, at kun en styrkelse af den danske konkurrenceevne gør det muligt på én gang at mindske ar-

bejdsløsheden og nedbringe underskuddet på betalingsbalancen.

Et af tidens fænomener er diskussionen om, hvorvidt man prioriterer bekæmpelsen af arbejdsløsheden eller nedbringelsen af valutaunderskuddet højest. Diskussionen er i sig selv meningsløs, fordi disse problemer hænger uløseligt sammen. På den anden side ved vi godt, hvorfor man ustandselig rejser denne diskussion: man ønsker at mistænkeliggøre såvel regeringen som partierne bag augustforliget.

Kendsgerningen er, at det første og vigtigste skridt til at øge beskæftigelsen er en nedbringelse af valutaunderskuddet. Lykkes det ikke, vil nye valutavanskeligheder tvinge til sådanne indgreb, at en kraftig forøgelse af arbejdsløsheden bliver uundgåelig. De socialistiske partier ved det. Alligevel undslår man sig ikke for på én gang at kræve lønmodtagerne friholdt for deltagelse i den økonomiske sanering – ja, man kræver endda kraftige forbedringer – og samtidig fremsætte en ubrudt række af overbud på de sociale områder. Ingen er i tvivl, mindst af alle de ledende folk i disse socialistiske partier, om, at hele holdningen er både ansvarsløs og urealistisk. Ganske som højrefløjen med sine skatteløfter lader venstrefløjen hånt om sagligheden, når den udsteder sine løfter om højere løn og endnu højere sociale ydelser.

På arbejdsmarkedet prøver de samme partier i en indbyrdes hård konkurrence at nedbryde både arbejdsretssystemet og al økonomisk ansvarlighed. Disse partier ved, som vi andre ved det, at valutaunderskuddet truer vor økonomiske handlefrihed. De ved, at augustpartierne har ret, når vi siger, at de barske realiteter tvinger os til i det kommende år først og fremmest at bruge produktionsstigningen til at nedbringe underskuddet på betalingsbalancen. De ved, at det betyder, at mulighederne for at forøge det private og offentlige forbrug ikke er til stede, førend vi får afviklet underskuddet på betalingsbalancen.

Alligevel fremturer de, og trods øjnefaldende forskelle i øvrigt er der hos disse partier, når alt kommer til alt, ikke nogen moralsk forskel på den optræden, de udviser, og den, højrefløjen udviser, den højrefløj, de i øvrigt siger de vil bekriige.

Ét forhold mere skal fremdrages, inden jeg vender mig til vore internationale økonomiske relationer.

Boligpolitikken og den hermed forbundne